

Ålands Landskapsregering
PB 1060
22 111 MARIEHAMN

Hänvisning: Begäran om synpunkter ÅLR 2019/676

Ärende: Ålands kommunförbunds yttrande

Ålands Landskapsregering har 9.4.2019 (bilaga) begärt synpunkter med anledning av komplettering av förslaget till äldrelag, över vilket Ålands kommunförbund yttrat sig genom [Fst § 4/15.2.2019](#)

Alternativ 1

Ålands kommunförbund understöder den föreslagna formuleringen enligt Alternativ 1

Alt. 1

21 §

Personal

En verksamhetsenhet ska ha en personal som till antal, utbildning och uppgiftsstruktur garanterar att de äldre tillhandahålls service av god kvalitet och som motsvarar det servicebehov som de äldres funktionsförmåga förutsätter.

Vid en enhet med dygnet runt verksamhet ska det finnas tillräcklig personal alla tider på dygnet.

Alternativ 2

Ålands kommunförbund motsätter sig införandet av lagkrav om en miniminivå för personalbemanningen.

Alt. 2

21 §

Personal

En verksamhetsenhet ska ha en personal som till antal, utbildning och uppgiftsstruktur garanterar att de äldre tillhandahålls service av god kvalitet och som motsvarar det servicebehov som de äldres funktionsförmåga förutsätter.

Vid en enhet med dygnet runt verksamhet ska det finnas tillräcklig personal alla tider på dygnet. Det innebär att personaldimensioneringen vid dessa enheter inte får understiga 0,7 arbetstagare per klient under dygnet.

Närmare bestämmelser om tillräcklig personal när behovet kräver det för att garantera en service av god kvalitet enligt moment 1 utfärdas genom landskapsförordning.

Kommunerna bör ha frihet att organisera äldreomsorgen med beaktande av de krav som ställs i annan lagstiftning,

Enligt tilläggsuppgifter från Lr skall koefficienten beräknas **per dygn i medeltal, men eftersom förslaget även omfattar en förordningsfullmakt kan tillämpningen förändras över tid.**

Utgående ifrån hur äldreomsorgen på Åland är organiserad, med effektiviserade serviceboenden i de flesta av kommunerna, som kompletteras med ett mindre antal institutionsvårdplatser, skulle en koefficient om 0,7 i de många fall innebära krav på utökad personal jämfört med nuvarande situation.

Sättet på vilket medeltalet räknas ut **tar inte hänsyn till de variationer i vårdtyngd** som förekommer som följd av den naturliga omsättning som tenderar att förekomma inom speciellt effektiviserade serviceboenden, och **tar heller inte hänsyn till de system för vårdtyngdsmätning** (RAI och tidigare RAVATAR) som används för att bedöma vårdtyngden på olika äldrevårdsenheter och inrättningar i landskapet.

Hemservicen i flera kommuner integrerad med kommunens serviceboende eller kommunens effektiviserade serviceboende och det är inte ändamålsenligt att planera arbetet för att uppfylla en koefficient snarare än utgående ifrån hur det faktiska resursbehovet ser ut.

Koefficienten är ännu ett exempel på lösningar som etablerats i riket på grund av de ekonomiska- och strukturella utmaningar som råder där och som ett sätt för staten och THL att trots kärvt ekonomiskt läge ställa krav på serviceproducenterna.

Koefficienten är lika trubbig, och passar lika dåligt in på det åländska samhället, som målsättningen om att 95% av över 75 år fyllda skall bo hemma.

Jomala 17.04.2019

På Ålands kommunförbunds vägnar,

Magnus Sandberg
Förbundsdirektör